

Sayın Bakanım, Kamunun ve İş Dünyasının Saygıdeğer Temsilcileri, Saygıdeğer Konuklar, Değerli Basın Mensupları,

Sizi, şahsım ve TÜSİAD Yönetim Kurulu adına saygıyla selamlıyorum.

Enerji, sosyal ve ekonomik kalkınmanın en kritik bileşenleri arasında olmaya devam ediyor. Çağımızın teknolojik gelişmelerine bağlı olarak, değer zinciri içindeki önemi daha da artıyor. Her yıl, bu alandaki gündemin en önemli belirleyicisi olan Dünya Enerji Görünümü Raporu'nun, Türkiye tanıtımında sizlerle bir arada olmaktan büyük mutluluk duyuyorum.

21. yüzyılın mottosu "sürdürülebilirlik ve dönüşüm". En büyük sorumluluğumuzun, geleceğin sahipleri olan gençlerimize karşı olduğuna inanıyoruz. Onların taleplerini, politika oluşturma, yatırım planlama, iş modellerimizi geliştirme süreçlerinin belirleyici unsuru olarak konumlandırmalıyız. Dönüşümü de sadece geçmişten alınan derslerle değil geleceği öngörerek şekillendirmemiz gerekiyor.

Bu da toplumun dinamiklerini şekillendiren tüm tarafların güçlü sinerjisine ihtiyaç gösteriyor.

Değerli Konuklar,

Geçtiğimiz hafta Madrid'de gerçekleşen İklim Değişikliği Konferansı, 2020 yılı sonrası dönem için önemli tartışmalara ev sahipliği yaptı. Oxford sözlüğü, yılın kelimesini "Climate Emergency" olarak duyurdu. Bu kelimenin kullanımı geçtiğimiz yıl kat be kat arttı. Yetkililer bunun artan farkındalık ile beraber, sorunun aciliyetini vurguladığına dikkat çekiyor. İklim değişikliğinin yol açtığı doğal afetlerden kaynaklanan ekonomik kayıp, yıllık ortalama 300 milyar dolar civarında öngörülüyor.

İklim değişikliği, bizim de titizlikle ele almamız gereken bir konu. Bu sorunun çözümü, ancak bugünden başlayacak dönüşüm ile mümkün. Tedbirsiz kalmanın veya gecikmenin maliyeti çok yüksek.

Öte yandan, devletlerin ve finans dünyasının aldığı kararlar somut adımları hızlandırıyor. Avrupa Parlamentosu iklim Değişikliği Konferansı öncesinde iklim acil durumu ilan etti. Avrupa Yatırım Bankası, tüm finansman faaliyetlerini 2020 yılı sonundan itibaren Paris Anlaşması'nın hedefleriyle uyumlu hale getireceğini açıkladı. AB gündemindeki "European Green Deal" konusu, sınırda vergi uygulamalarını, STA'lara eklenecek hükümleri ve tarife dışı engeller konusunu gündeme taşıdı.

Bu nedenlerle, bilimsel temeller üzerine inşa edilen, politikalar arası tutarlılığı ve bütüncüllüğü sağlayan, katılımçılıkla hazırlanmış, uygulanabilir tedbirler içeren bir yol haritasının kararlılıkla hayata geçirilmesi gerektiğini belirtiyoruz.

Değerli konuklar,

Enerjinin sürdürülebilir kalkınma perspektifinde oynadığı kritik rol sektörün dönüşümünü daha da öncelikli kılıyor. Kaynaklarımız az, dışa bağımlıyız ve cari açığın önemli bir bölümünü enerji ihtiyaçlarımızı karşılarken yaratıyoruz.

Etkin bir dönüşümü, öngörülebilir piyasa odaklı uygulamaları kararlılıkla hayata geçirerek sağlayabiliriz.

Geçtiğimiz dönemde özel sektör eliyle hayata geçirilen kurulu güç ve altyapı yatırımları yoluyla, artan elektrik talebi karşılanarak arz güvenliği tesis edildi. Kaynak çeşitliliğinin artırılması hedefiyle yürütülen faaliyetler dışa bağımlılığın azaltılması açısından önem taşıyor. Bir taraftan rekabetçi piyasa yapısına geçiş teşvik edilirken diğer taraftan elektrik tüketim desteği ile ihtiyaç sahibi aileler doğrudan desteklendi. Hizmet kalitesinde önemli artışlar sağlandı.

Şimdi elde etmiş olduğumuz ilerlemeyi tamamlayacak iyileştirmelere ihtiyaç duymaktayız. Karşılaştığımız meselelerin sebebine baktığımızda fiyat sinyallerinin yeterli olmamasını ve istenilen piyasa öngörülebilirliğini yeterince sağlayamamış olmamızı görüyoruz. Bazı sektör oyuncularının karşı karşıya olduğu finansal sürdürülebilirlik sıkıntısının halen devam ettiğini gözlemliyoruz. Etkin, likit ve güvenilir ticaret ortamını tam anlamıyla tesis etmek; uygun yatırım ortamına yeniden ulaşmak için ilave tedbirleri hayata geçirmeliyiz.

Bu çerçevede yeni politika odağımızı verimli büyümeye çevirmeliyiz. Önümüzdeki dönemin hedeflerini arz güvenliği yanı sıra sürdürülebilirlik, verimlilik, kaynak optimizasyonu, çevreye uyumluluk ve güçlü altyapı olarak konumlandırmalıyız.

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığımız başta olmak üzere kamunun gerçekleştirdiği reform adımları iş dünyasına yatırım yapma yönünde her zaman cesaret verdi. Bu bağlamda, sektördeki mevcut yatırımların sürdürülebilirliği ve yeni yatırımcılara güvenilir bir yatırım ortamı sunmak için dört ana odak noktasını önermek isteriz:

- Elektrik Piyasası Kanunu ve 11. Kalkınma Planı hedeflerine uygun olarak öngörülebilirliği engelleyen faktörleri hızla ortadan kaldırmalıyız.
- Piyasalarda rekabetin önünü açacak ve tüketicilere fayda sağlayacak uygulamaların önünü daha da açmalıyız.
- Yenilenebilir enerji dönüşümünü destekleyecek mekanizmaları, daha hızlı hayata geçirmeliyiz.
- Sektörde öngörülebilirliği artırmalıyız.

Değerli Konuklar,

Küresel ekonomik büyüme ve refah artışı daha fazla enerji ihtiyacını beraberinde getiriyor. Bu süreçte enerji talebi ile düşük karbonlu kalkınmanın bulunduğu çözümleri kıymetli görüyoruz. Ülkemizin sahip olduğu yenilenebilir enerji potansiyeli bu denklemin çözülmesinde önemli bir fırsat alanı. 2019 yılının ilk 10 ayında toplam enerji ihtiyacımızın %45'i yenilenebilir kaynaklı üretim ile karşılandı ve 65 milyon ton CO² salımı önlendi.

Bu doğrultuda, Türkiye'deki enerji talebinin karşılanmasında yenilenebilir enerji kaynaklarının payının yükseltilmesi için çabalarımızı hız kesmeden sürdürmemiz gerekiyor. Bu alandaki yatırımların artırılması için öncelikli olarak öngörülebilirlik, kapasite tahsisi düzenlemeleri, teşvikler ve izin süreçleri alanlarında gelişim sağlanmasına ihtiyaç duymaktayız.

Değerli Konuklar,

Enerjide artan teknolojik entegrasyonu doğru yönetebilmek için insan kaynağımızın yetkinliğine eş zamanlı yatırım yapmalıyız. “Enerjide Yeteneğe Bakış” çalışmamızda; nitelikli iş gücü, kadın çalışan potansiyelini artırma yanı sıra dijitalleşmeye uyum sağlama konularında önerilere yer verdik. Yıl içinde sektörde faaliyet gösteren start-uplarla gerçekleştirdiğimiz buluşmalar, cesaret verici bir potansiyelin mevcut olduğunu gösteriyor. Yerli teknolojinin güçlendirilmesi için her alanda birlikte çalışmaya hazırız.

Değerli Konuklar,

Tüm bu süreçlerde, değer zincirinin tamamında kaynak verimliliğini azami seviyede ön plana çıkaracak bir yaklaşımı gözetmeliyiz. Bu süreçte enerji ve sanayi sektörünün rekabetçiliğini korumalıyız. Bunun için, enerji birim maliyetlerini ortalama olarak aşağıya çekmeye ve enerji maliyetlerini öngörülebilir kılmaya hizmet edecek tedbirleri hayata geçirmeliyiz. Bu hedefle, tüketici perspektifinde;

- Enerji verimliliği, yerinde üretim, depolama ve mikro şebeke yatırımları ile talep yönetimi çalışmalarını önemli görüyoruz.
- Tüketicilerin desteklenmesine ilişkin fonlama alternatiflerinin geliştirilmesinin faydalı olacağına inanıyoruz.

Son dönemde enerji verimliliği alanında gerçekleşen mevzuat değişikliklerini oldukça kıymetli buluyoruz. Bu kapsamda ayrıntılı önerilerimizi Bakanlığımızla ve diğer ilgili kurumlarımızla paylaşmaya devam edeceğiz.

Değerli Konuklar,

Hep birlikte güçlendireceğimiz piyasa ortamının sağlayacağı güven ile yatırım ortamımızı da iyileştirmiş olacağız. Enerji sektörünün verimli büyümesini sürdürülebilir kılmak, kuşkusuz ekonomi zincirindeki diğer tüm sektörlerle de değer kazandıracaktır.

Her yıl olduğu gibi sadece enerji sektörümüz için değil tüm iş dünyası açısından ufuk açıcı bir ortam sağlayan IICEC’ye, Sayın Birol’a ve tüm konuşmacı ve katılımcılara saygılarımı ve teşekkürlerimi sunuyorum.